

PRAVEDNA TRANZICIJA ZNAČI I DOSTOJANSTVEN RAD

Zelena tranzicija nije samo promena tehnologije –
već i promena života ljudi

Prelazak na čistu energiju i održivu privredu doneće velike promene na tržištu rada. Neka zanimanja će nestajati, druga će nastajati, a mnogi radnici moraće da steknu nove veštine.

Pravedna tranzicija znači da niko ne sme biti ostavljen iza sebe.

Šta traže sindikati?

UGS Nezavisnost smatra da zelena tranzicija mora da obezbedi:

- ✓ nova dostojanstvena radna mesta, a ne nesigurne i slabo plaćene poslove;
- ✓ programe obuke i prekvalifikacije za radnike;
- ✓ kolektivne ugovore i socijalni dijalog;
- ✓ bezbedne i zdrave uslove rada;
- ✓ da javni interes bude iznad interesa multinacionalnih kompanija;
- ✓ pravovremeni dijalog sa lokalnim zajednicama.

Šta danas nedostaje?

Najveći izazovi su:

- nedovoljno informacija za građane;
- nedostatak dijaloga između države, poslodavaca i sindikata;
- nejasni planovi kako će tranzicija izgledati;
- nepoznato je odakle dolazi novac i kako će se kontrolisati njegovo trošenje;
- rizik od većih regionalnih i socijalnih nejednakosti.

Šta znači pravedna tranzicija?

Pravedna tranzicija nije samo smanjenje emisija CO₂.
To znači:

zaštitu
životne sredine

zaštitu
radnika

zaštitu lokalnih
zajednica

ulaganje u obrazovanje
i nove veštine

dijalog između države,
sindikata, privrede
i građana.

Kako to radi Evropska unija?

Španija je zatvaranje rudnika uglja povezala sa programima prekvalifikacije, novim investicijama i socijalnim dijalogom. Radnici i lokalne zajednice uključeni su u planiranje promena, a sredstva EU koriste se za otvaranje novih radnih mesta i razvoj lokalne privrede.

Pravedna tranzicija znači da se ne gase samo stara radna mesta – već se stvaraju **nova, kvalitetna i dostojanstvena** radna mesta.

Zelena tranzicija nije samo pitanje novih tehnologija ili novih rudnika. Potrebni su planovi za radnike, ulaganja u lokalne zajednice i stalni socijalni dijalog između države, sindikata, poslodavaca i građana. Upravo na tome trebamo insistirati i dalje.

-
- **Disclaimer:** Ovaj tekst je pripremio Centar za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR) u okviru projekta „Serbian FtD4 Campaign”, koji je podržan kroz evropski projekat „Connecting the Dots”, koordinisan od strane organizacije EURODAD i finansiran od strane Evropske unije u okviru programa DEAR. Za sadržaj ove publikacije isključivo je odgovoran CEKOR i on ne odražava nužno stavove Evropske unije, organizacije Eurodad ili drugih partnera na projektu.

CEKOR

**Co-funded by
the European Union**